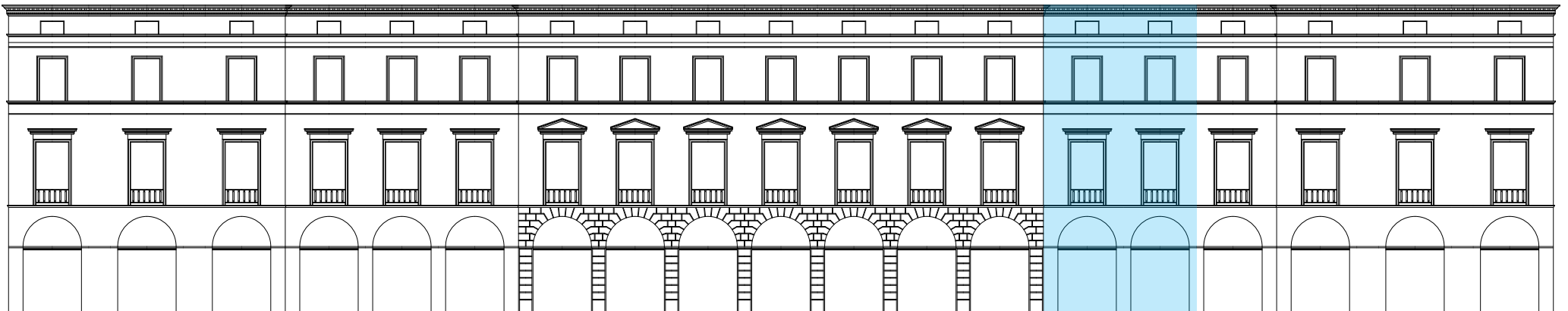

SCHOUWBURGSTRAAT 4

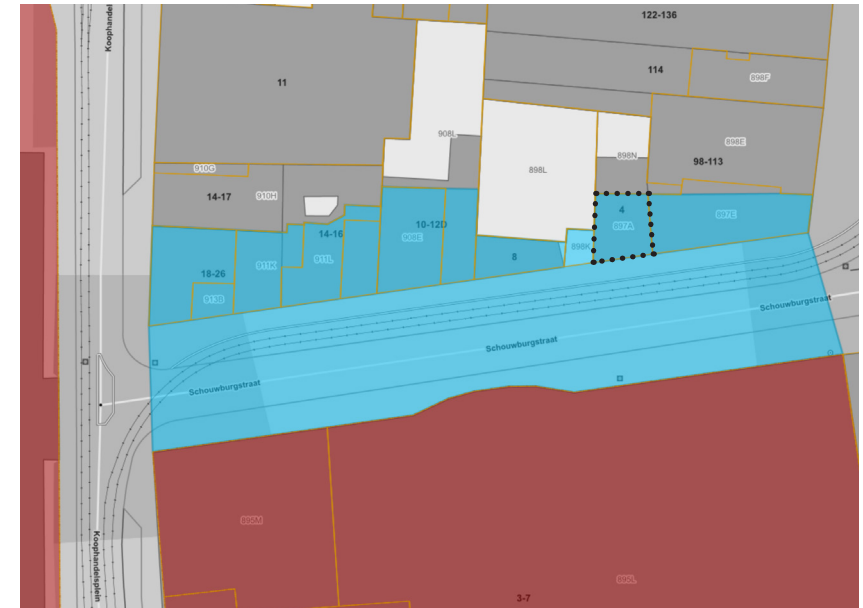

1. IDENTIFICATIE

1	2
---	---

Afbeelding 1.
Voorgevel van de woning nr. 4
in de Schouwburgstraat.

Afbeelding 2.
Schouwburgstraat 4 (zwart)
binnen het beschermd
dorpsgezicht (blauw). De rode
gebieden zijn beschermd als
monument.
Bron: geopunt.be

Beschermingsstatuut:

Beschermd stadsgezicht 'Koninklijke opera en burgerhuizen' (18.04.1994)

Vaststelling:

Vastgesteld bouwkundig erfgoed 'Neoclassicistisch burgerhuis' (14.09.2009)

Vastgestelde archeologische zone 'Historische stadskern van Gent' (19.02.2016)

Afbeelding 3.
De voorgevel in 1894.
Bron: Archief Gent, G12, 1894/T/2

2. HISTORISCHE NOTA

Het pand Schouwborgstraat 4 werd samen met de gevelwand opgetrokken in 1840.¹ De twee travéeën bevinden zich in de zijpartij ten oosten van de middenrisaliet. Dat betekent dat de eerste bouwlaag, in tegenstelling tot die van de middenrisaliet, afgewerkt is met een beschilderde vlakke pleisterlaag.

1894

De eerste bouwvergunning met betrekking tot dit pand, daterend uit 1894², toont ons waarschijnlijk hoe de volledige gevelwand (m.u.v. het middenrisaliet) er uit moet gezien hebben. De eerste bouwlaag bestaat uit een vlakke bepleistering, onderbroken door een doorlopende cordonlijst. Het rondbogige, waarschijnlijk houten schrijnwerk bestaat onderaan uit een drieledig rechthoekig gedeelte, waarbij elk segment voorzien is van een lage borstwering. Het rondbogige gedeelte bestaat uit twee concentrische ringen en vier stralen. In dit plan werd het rechtse drieledige schrijnwerk aangepast naar een vierdelig venster.

1960-1961

In 1960 werden er plannen getekend om dit pand af te breken en te vervangen door een modern appartementsgebouw. Aangezien het nieuwe ontwerp het uniforme gevelbeeld onherroepelijk zou beschadigen, werd het verschillende malen aangepast. Er zouden uiteindelijk drie bouwaanvragen nodig zijn vooraleer er verbouwingen konden plaatsvinden. In het laatste, goedgekeurde ontwerp, bleef de bestaande gevel grotendeels behouden. Op de voorheen vlak bepleisterde eerste bouwlaag werd een imitatie-bossage aangebracht, gelijkaardig als deze in de travéeën van het middenrisaliet. Het schrijnwerk in de gevel werd integraal vernieuwd in aluminium.

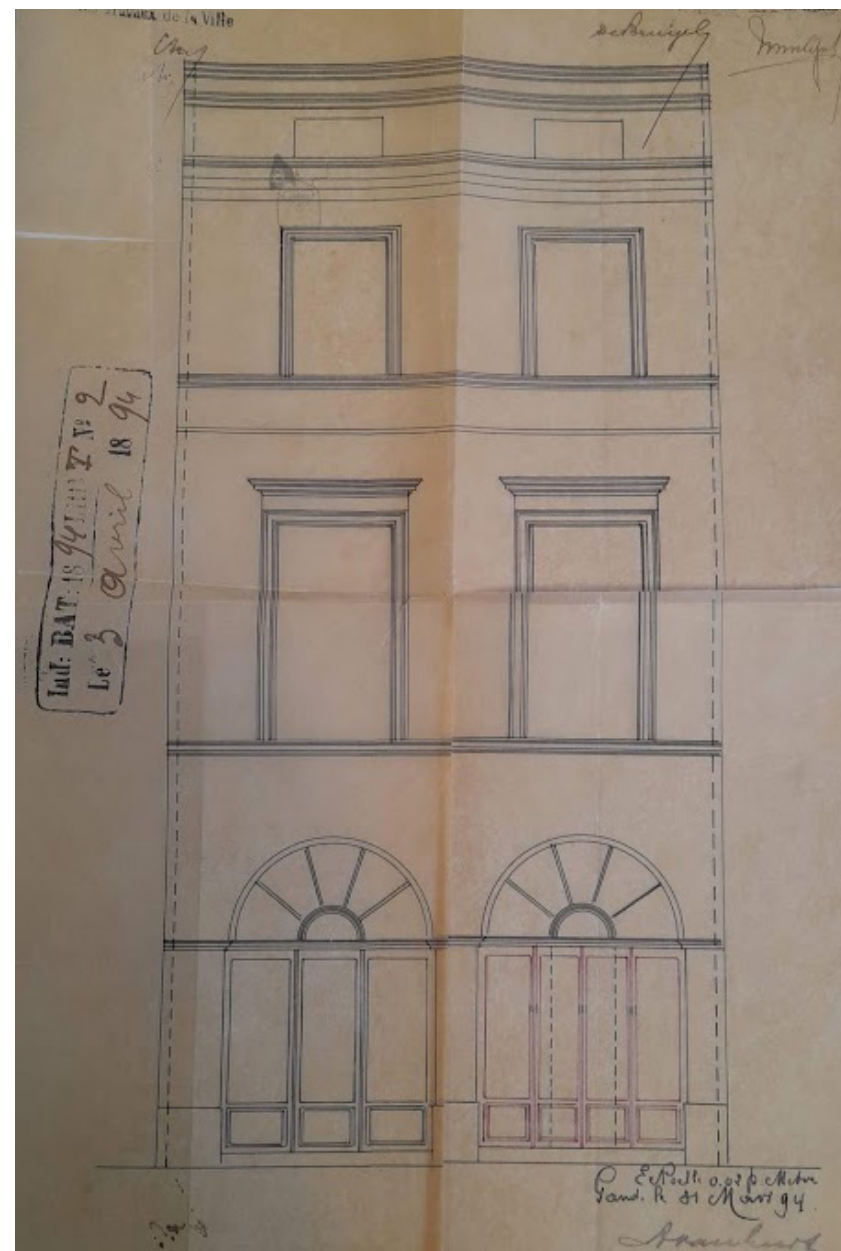
1978-1979

Enkele rapporten van de SCMS uit 1978-1979 vermelden dat er een aanvraag ingediend werd om het pand van gevelreclame te voorzien³. Deze gevelreclame ging zowel over opliggende reclame (De Maere, Afbeelding 6) als over een uitstekend kubusvormig element, dat tot vandaag aan de gevel hangt. De opliggende reclame kreeg in tegenstelling tot de kubus een gunstig advies van de commissie. Aangezien de reclame reeds aangebracht was, kon de commissie enkel besluiten dat de reclame verwijderd diende te worden.

1 Voor de algemene geschiedenis van de Schouwborgstraat en het gevelschem wordt verwezen naar het algemene beheersplan.

2 Archief Gent, G12, 1894/T/2.

3 Archief Gent, SCMS Dossiers, Doos 76 Schouwborgstraat.

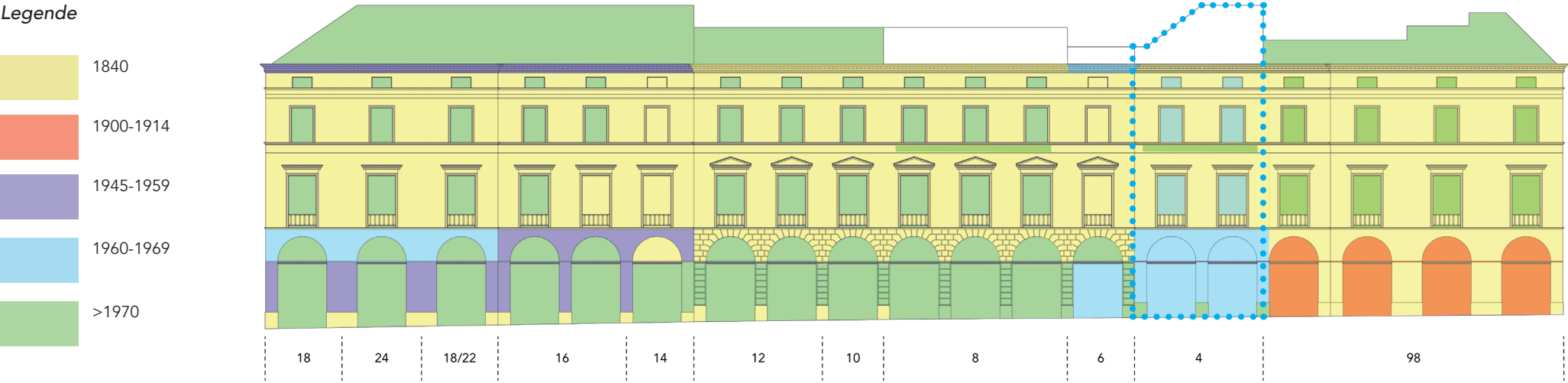

4	5
---	---

Afbeelding 4.
Bestaande toestand in 1960.
Bron: Archief Gent, G12,
19

Afbeelding 6.
De eerste bouwlaag in 1978.
Bron: Archief Gent, SCMS
Dossiers, Doos 76

Samenvattend bouwfasesplan

Dit hoofdstuk bouwt verder op de inventarisatie uit het algemene beheersplan (hoofdstuk 3).

7
8

Afbeelding 7.
Detailfoto raam tweede bouwlaag.

Afbeelding 8.
Detailfoto eerste bouwlaag.

3. INVENTARISATIE HUIDIGE TOESTAND

De voorgevel van de Schouwborgstraat 4 bestaat uit drieënhalve bouwlaag en twee traveeën. Ze wordt afgesloten door een geprofileerde houten kroonlijst op klossen boven een tandlijst en afgedekt door een schilddak, gedekt met zwarte kunstleien. Het dak is vanaf de straat echter nauwelijks zichtbaar. Tussen de verschillende bouwlagen zit steeds een geprofileerde cordonlijst die over de volledige schermgevel doorloopt. De gevelafwerking bestaat uit een beschilderde vlakke pleisterlaag.

De eerste bouwlaag bestaat uit imitatie-bossage met schijnvoegen in natuursteen. De eerste bouwlaag wordt geopend door twee rondboogvormige gevelopeningen, vandaag ingevuld met houten schrijnwerk. In het penant tussen de eerste en tweede travee is een brievenbus ingewerkt. Centraal tussen de twee rondbogen bevindt zich een zeer ver uitstekend kubusvormig reclame-element.

Op de tweede bouwlaag bevinden zich twee rechthoekige ramen in een geprofileerde omlijsting, elk afgesloten door een geprofileerde kroonlijst. De ramen, uitgevoerd in hout, hebben elk twee opengaande vleugels boven een vaste borstwering ter hoogte van de achterliggende verdiepingsvloer. De opengaande vleugels zijn voorzien van twee horizontale roeden. De zwarte ijzeren balustrade, die ook voorkomt in de Schouwborgstraat 6 en Kouter 98, is op enkele plaatsen opgewerkt met vergulde details. Links en rechts van de ramen bevinden zich bevestigingen voor banieren. Tijdens de inventarisatie waren er echter geen banieren aanwezig. Onder de cordonlijst tussen de tweede en derde bouwlaag bevindt zich in vergulde, opvallende letters het opschrift 'FABRIKANT DIAMANTAIR', hetgeen vermoedelijk samen met het gelijkaardige opschrift op nr. 8 aangebracht is. Dit opschrift werd pas na 1961 aangebracht.

Op de derde bouwlaag bevinden zich eveneens rechthoekige ramen, in een eenvoudige geprofileerde omlijsting. Het houten schrijnwerk bestaat uit twee opengaande vleugels, elk voorzien van twee horizontale roeden. De halve vierde bouwlaag wordt geopend door een klein rechthoekig venster, eveneens in hout.

Op de doorlopende cordonlijst tussen de eerste en tweede bouwlaag bevinden zich aan de uiteinden van het pand twee witte uplighters die deel uitmaken van het Lichtplan van de stad Gent. Aan de linkerkant van de gevel bevindt zich een beschilderde regenpijp in zink. Deze is in dezelfde kleur als de gevel geschilderd.

9	10
11	12

Afbeelding 9.
Detailfoto cordonlijst en
kroonlijst.

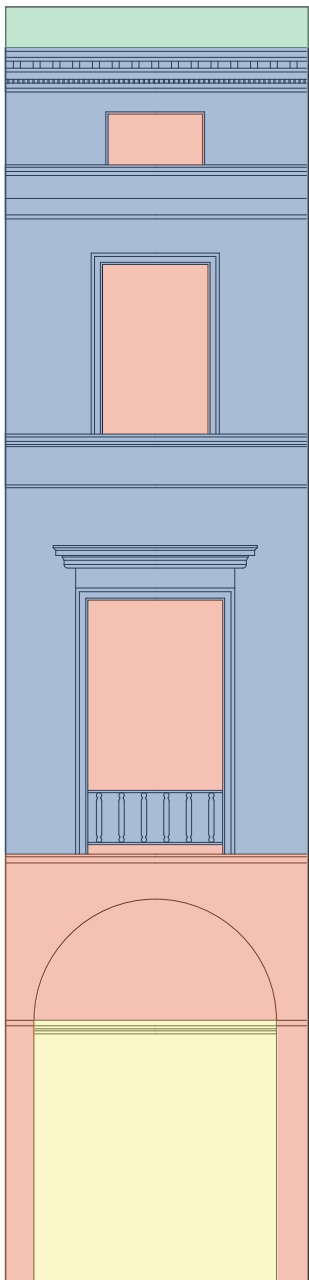
Afbeelding 10.
Detailfoto derde en vierde
bouwlaag.

Afbeelding 11.
Detailfoto balustrade voor
raam tweede bouwlaag.

Afbeelding 12.
Detailfoto dak.

Dit hoofdstuk bouwt verder op de waardebeoordeling uit het algemene beheersplan (hoofdstuk 4).

4. IDENTIFICATIE ERFGOEDELEMENTEN

 Hoge erfgoedwaarde	 Indifferente erfgoedwaarde
 Positieve erfgoedwaarde	 Negatieve erfgoedwaarde

Onderdeel		Historische situatie	Huidige staat	Waarde	Verantwoording waarde en opmerkingen
Dakvorm		Schilddak	Schilddak	Positief	De bedaking is nauwelijks zichtbaar vanaf de straat. Ze draagt slechts in mindere mate bij aan het stadsgezicht.
Dakbedekking		Boomse pannen	Zwarte kunstleien		
Dakdoorbrekingen		Geen	Dakvlakvenster	Negatief	Het deels gedichte dakvlakvenster werkt storend op het uitzicht van het dakvlak.
Gevelopbouw	Kroonlijst	Geprofileerde houten kroonlijst op klossen boven een tandlijst	Geprofileerde houten kroonlijst op klossen boven een tandlijst	Hoog	Het ontbreken van de originele kroonlijst werkt storend voor het gevelensemble van de Schouwburgstraat.
	Cordonlijsten	Geprofileerde lijsten tussen de verschillende bouwlagen	Geprofileerde lijsten tussen de verschillende bouwlagen	Hoog	De cordonlijsten bakenen de bouwlagen af en zorgen voor de horizontaliteit van de gevelwand. Aangezien ze over de verschillende panden doorlopen vormen ze een beeldbepalend bindmiddel voor het gevelensemble.

Gevelafwerking	Eerste bouwlaag	Beschildeerde vlakke bepleistering, onderbroken door een geprofileerde cordonlijst	Imitatie-bossage met schijnvoegen in natuursteen	Negatief (natuursteen)	Hoewel de eerste bouwlaag niet teruggaat op de historische toestand, zorgt de gelijkaardige uitwerking als de eerste bouwlaag van het middenrisaliet wel voor een uniform uitzicht van het gevelensemble.
	Overige bouwlagen	Beschildeerde vlakke bepleistering	Beschildeerde vlakke bepleistering	Hoog	De beschildeerde gevelbepleistering die bij elk pand terugkomt zorgt voor een uniform uitzicht van het gevelensemble.
Schrijnwerk		Eerste bouwlaag: drie houten paneeldeuren en straalvormige houten roeden in rondboog Overige bouwlagen: houten kruisvensters met roeden	Eerste bouwlaag: recent houten schrijnwerk Overige bouwlagen: houten schrijnwerk	Neutraal (eerste bouwlaag) Negatief (rondboog en overige bouwlagen)	Hoewel het bestaande schrijnwerk uitgevoerd is in hout, leunt de profilering niet volledig aan bij de historische situatie.
Balustrade		Gietijzeren balustrade aan het raam op de tweede bouwlaag	Gietijzeren balustrade aan het raam op de tweede bouwlaag	Hoog	De originele balustrades die in elke travée op de tweede bouwlaag aanwezig zijn, zijn beeldbepalend voor het uniforme uitzicht van het gevelensemble.

Dit hoofdstuk is een rechtstreekse vertaling van de visie en doelstellingen die opgenomen zijn in het algemene beheersplan (hoofdstuk 5).

5. OP TE WAARDEREN ELEMENTEN

1 Dak

2 Gevelbepleistering

3 Afwerking eerste bouwlaag

4 Plint

Ramen bovenste bouwlagen 5

Balustrades 6

Publiciteit 7

Schrijnwerk eerste bouwlaag 8

Verklaring op te waarderen elementen

1. Het dak wordt voorzien van rode Boomse pannen om de eenheidsbebouwing te versterken.
2. De gevelbeplevstering moet worden uitgevoerd in de kleur met de vooropgestelde kleurcode om te eenheid van het gevelschem te bewaren. De kleurcode is meegegeven in hoofdstuk 6. Maatregelen.
3. De later aangebrachte imitatiebossage in natuursteen in de eerste bouwlaag dient vervangen te worden door een vlakke bepleistering, teneinde het historische onderscheid tussen middenrisaliet en overige geveltraveeën te herstellen en de eenheid van de zijpartijen in de Schouwburgstraat te bewaren.
4. De oorspronkelijke, ongeschilderde hardstenen plint wordt teruggeplaatst volgens de historische toestand. Deze dient qua hoogte aan te sluiten bij de nog bestaande plint van het naastgelegen pand, Kouter 98.
5. Het huidige schrijnwerk in de bovenste bouwlagen dient vervangen te worden door houten schrijnwerk naar historisch model en wordt geschilderd in de vooropgestelde kleur (zie hoofdstuk 6. Maatregelen).
6. De balustrades worden volledig afgewerkt met een roestwerende zwarte verflaag. De kleurcode wordt meegedeeld in hoofdstuk 6. Maatregelen. De vergulde details blijven behouden.
7. De gevelpubliciteit is momenteel niet uniform met de rest van het gevelschem uitgevoerd en werkt daarom storend op het historische gevelbeeld. Ze wordt aangepast zodoende ze voldoet aan de bepalingen die opgenomen zijn in het algemeen beheersplan.
8. Het recent vervangen schrijnwerk in het halfronde bovenlicht van de eerste bouwlaag stemt niet overeen met de visie die in dit beheersplan geformuleerd is. Op termijn is het wenselijk te streven naar vervanging naar het juiste historische model.

6. MAATREGELEN

De maatregelen worden opgesplitst in 'minimumingrepen' en 'ingrepen ter herstel van de historische situatie'. De wederkerende onderhoudswerken worden beschreven in het algemene beheersplan. Verdere informatie met betrekking tot de voormelde ingrepen kan eveneens geraadpleegd worden in het algemene beheersplan (Hoofdstuk 6, Opsomming en verantwoording beheersmaatregelen).

6.1. MINIMUMINGREPEN

Publiciteit

- De belettering 'FABRIKANT DIAMANTAIR' en de baniersteunen op de tweede bouwlaag worden verwijderd, net zoals het kubusvormige reclame-element op de eerste bouwlaag. Eventuele schade aan de onderliggende pleisterlaag wordt hersteld. Herstellingen en duidelijke kleurverschillen worden overschilderd in dezelfde kleur als de rest van de respectievelijke bouwlagen.
- De bepalingen omtrent zaakgebonden publiciteit zijn opgenomen in het algemeen beheersplan.

Verlichting

/

Terrassen

/

6.2. HERSTEL VAN DE HISTORISCHE SITUATIE

6.2.1. VOLUMETRIE

Dakvorm en -bedekking

- Indien het bestaande dak vernieuwd zou moeten worden, wordt de huidige dakbedekking in zwarte kunstleien vervangen door rode Boomse pannen. De huidige dakvorm en -helling blijft behouden. Deze maatregel heeft tot doel om de eenheidsbebouwing te versterken.

Dakuitbouwen en dakvlakvensters

- Het bestaande, deels gedichte dakvlakvenster in het zuidelijke dakvlak wordt opgewaardeerd of verwijderd.
- Volgens de bepalingen, opgenomen in het algemene beheersplan, kan dit pand maximaal twee dakvlakvensters in het zuidelijke dakvlak hebben.

Gevelin- en uitsprongen

/

6.2.2. GEVELOPBOUW

Algemeen

- De originele gevelelementen met erfgoedwaarde blijven maximaal bewaard. Enkel onherstelbaar beschadigde elementen mogen vervangen worden door nieuwe elementen naar oorspronkelijk model.
- De gevel wordt in eenzelfde kleur geschilderd. Er wordt gebruik gemaakt van de volgende kleurcode: NCS S 0502-Y.

Kroonlijst

- De kroonlijst wordt geschilderd in de volgende kleurcode: NCS S 0502-Y.

Cordonlijsten

- De doorlopende cordonlijst op de eerste bouwlaag wordt hersteld naar oorspronkelijk model zoals in de panden Schouwburgstraat 6, 8, 10, 12 en 14.
- De cordonlijsten worden geschilderd in de volgende kleurcode: NCS S 0502-Y.

Eerste bouwlaag

- De brievenbus in het penant op de eerste bouwlaag wordt gedicht.
- De recente imitatie-bossage op de eerste bouwlaag wordt verwijderd en vervangen door een vlakke bepleistering.
- De bepleistering wordt afgewerkt met een schilderlaag in de volgende kleurcode: NCS S 0502-Y.

Plint

- De oorspronkelijke, ongeschilderde hardstenen plint wordt teruggeplaatst volgens de historische toestand. Deze dient qua hoogte aan te sluiten bij de nog bestaande plint van het naastgelegen pand, Kouter 98.

Raamomlijstingen

- De raamomlijstingen worden geschilderd in de volgende kleurcode: NCS S 0502-Y.

Regenwaterafvoeren

- De zinken regenwaterafvoer wordt afgewerkt in de volgende kleurcode: NCS S 0502-Y.
- De gietijzeren standpijp wordt afgewerkt in de volgende kleurcode: RAL 9005.

6.2.3. BUITENSCHRIJNWERK

Standaardprofiel

- Het recente buitenschrijnwerk op de bovenste bouwlagen wordt integraal verwijderd.
- Het nieuwe buitenschrijnwerk zal uitgevoerd worden in hout volgens historische profilering. Deze is nog bewaard in het buitenschrijnwerk op de tweede en derde bouwlaag van Schouwburgstraat 6 en 14.
- Specificaties voor dubbele beglazing:
 - Verdund dubbel glas met buitenblad in getrokken beglazing, maximale dikte 18 mm.
 - Kleur afstandshouders: wit.
 - De glasranden worden opgespoten met beglazingskit.
- Het houten buitenschrijnwerk wordt geschilderd in een witte kleur met de volgende kleurcode: NCS S 0603-Y20R.

Schrijnwerk eerste bouwlaag

- Het recente buitenschrijnwerk in het halfronde bovenlicht van de eerste bouwlaag wordt op termijn integraal verwijderd.
- Het nieuwe buitenschrijnwerk zal uitgevoerd worden in hout volgens historische profilering: rondbogig schrijnwerk met vier straalvormige roeden in het bovenlicht.
- Het houten buitenschrijnwerk wordt geschilderd in een witte kleur met de volgende kleurcode: NCS 0603-Y20R.

Balustrades tweede bouwlaag

- De historische balustrades blijven integraal behouden.
- Ze worden afgewerkt met een roestwerende verflaag in een zwarte kleur met de volgende kleurcode: RAL 9005.
- De bestaande vergulding blijft behouden.

6.3. SAMENVATTENDE TABELLEN

SCHOUWBURGSTRAAT 4

	Vrijgesteld van toelating	Termijn	Opmerkingen	Datum uitvoering	Uitvoerder	Bedrag
MINIMUM INGREPEN						
PUBLICITEIT						
Belettering 'FABRIKANT DIAMANTAIR' en baniersteunen verwijderen	x	nvt				
Eventuele schade aan pleisterlaag herstellen	x	nvt	Herstellingen en kleurverschillen in zelfde kleur als gevel			
INGREPEN IVM HET HERSTEL VAN DE HISTORISCHE SITUATIE						
VOLUMETRIE						
DAKVORM EN -BEDEKKING						
Dakbedekking veranderen naar rode Boomse pannen		nvt	Indien het bestaande dak vernieuwd moet worden			
DAKUITBOUWEN EN DAKVLAKVENSTERS						
Opwaarderen of verwijderen van dakvlakvenster in zuidelijk dakvlak		nvt	Volgens bepalingen beheersplan			
GEVELOPBOUW						
ALGEMEEN						
Gevels schilderen in kleur, NCS S 0502-Y	x	nvt				
KROONLIJST						
Kroonlijst schilderen in kleur, NCS S 0502-Y	x	nvt				
CORDONLIJSTEN						
Herstellen van doorlopende cordonlijst op de eerste bouwlaag		nvt	Naar oorspronkelijk model, zie Schouwburgstraat 6, 8, 10, 12 en 14			
Cordonlijsten schilderen in kleur, NCS S 0502-Y	x	nvt				
EERSTE BOUWLAAG						
Brievenbus in penant eerste bouwlaag dichten		nvt				
Recente imitatie-bossage verwijderen en vervangen door vlakke bepleistering		nvt				
Bepleistering schilderen in kleur, NCS S 0502-Y	x	nvt				
PLINT						
Herstellen van oorspronkelijke, ongeschilderde hardstenen plint		nvt	Aansluitend bij de hoogte van bewaarde plint in Kouter 98			
RAAMOMLIJSTINGEN						
Raamomlijstingen schilderen in kleur, NCS S 0502-Y	x	nvt				
REGENWATERAFVOEREN						
Zinken regenwaterafvoer schilderen in kleur, NCS S 0502-Y	x	nvt				
Gietijzeren standpijp schilderen in kleur, RAL 9005	x	nvt	Roestwerend verfsysteem			

SCHOUWBURGSTRAAT 4

	Vrijgesteld van toelating	Termijn	Opmerkingen	Datum uitvoering	Uitvoerder	Bedrag
BUITENSCHRIJNWERK						
STANDAARDPROFIEL						
Verwijderen bestaande buitenschrijnwerk		nvt	Indien het bestaande schrijnwerk vernieuwd moet worden			
Plaatsen van nieuw houten buitenschrijnwerk		nvt	Naar historisch model, zie typedetails			
Buitenschrijnwerk schilderen in kleur, NCS S 0603-Y20R	x	nvt				
SCHRIJNWERK EERSTE BOUWLAAG						
Verwijderen bestaande buitenschrijnwerk in half rond bovenlicht		nvt	Indien het bestaande schrijnwerk vernieuwd moet worden			
Plaatsen van nieuw buitenschrijnwerk in half rond bovenlicht		nvt	Volgens voorschriften uit beheersplan (Hoofdstuk 6.1.2.3.)			
Buitenschrijnwerk schilderen in kleur, NCS S 0603-Y20R	x	nvt				
BALUSTRADES TWEEDE BOUWLAAG						
Balustrades afwerken met zwarte verflaag in kleur, RAL 9005	x	nvt	Roestwerend verfsysteem			